

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ।

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਚਿੱਲੂ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1955 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 113-ਡੀ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ LXX)-
ਸੈਕਸ਼ਨ 5, 10, 11 ਅਤੇ 25-ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ-
ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ-ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਆਰ ਦੀ
ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ- ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ- ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1908
ਦਾ V)-ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਅਤੇ ਆਰਡਰ IX, ਨਿਯਮ 9 ।

1955

18, ਨਵੰਬਰ।

ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼, ਡੈਬਟਸ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 15 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ
ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 16 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ, ਡੀ.ਐਸ. ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। (2)। ਜਿਸ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 10 ਨਵੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਨੇ ਧਿਰਾਂ
ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਸ. ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ
ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ।
ਡੀਐਸ ਦੀ 5 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਜਨਵਰੀ
1954 ਨੂੰ ਸ; ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ
151, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ
ਦਿੱਤੀ। ਡੀ.ਐਸ. ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਆਰਡਰ 1X, ਨਿਯਮ 9, ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 151 ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਡੀ.ਐਸ. ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡੀ.ਐਸ. ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ
ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਲਤਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ
ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ
5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਜਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ,

ਜਦੋਂ 16 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ— ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਗਈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਫਿਰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਐਕਟਸ ਲੇਜਿਸ ਨੇਮਿਨੀ ਈਸਟ ਡੈਮੋਨਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਕੇ. ਭਟਨਾਗਰ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ 1951 ਦੇ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਅਨੁਪ ਸਿੰਘ।

ਆਰਡਰ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਭਟਨਾਗਰ ਦੁਆਰਾ 10 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 1953, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਰਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ।

15 ਮਾਰਚ 1952 ਨੂੰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ 1951 ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਨਿਵਾਰਣ) ਐਕਟ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ 12 ਮਈ 1947 ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। 16 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।

ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 10 ਨਵੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਭਟਨਾਗਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭਟਨਾਗਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4-45 ਵਜੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਭਟਨਾਗਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

19 ਜਨਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 151, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਭਟਨਾਗਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਰੀਕ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 23 ਫਰਵਰੀ 1954 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਫਾਈਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ- ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ

ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 151 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ-ਆਰਡਰ IX, ਨਿਯਮ 9 ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ-ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਈ ਆਰਡਰ IX, ਨਿਯਮ 9. ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਫਰਮ ਦੁਨੀ ਚੰਦ-ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਚਿਰਾਘ ਦੀਨ (2), ਕਰਮ ਭਾਰੀ ਬਨਾਮ ਜਗਨ ਨਾਥ (3), ਦੇਬੇਂਦਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਮ. ਸੱਤਿਆ-ਬਾਲਾ ਦਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਕਰਾਈ ਚਿਨੱਪਾ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ, ਬੀ ਕੇ ਦੀਨਾਦਿਆਲੂ ਨਾਇਡੂ, (5), ਅਤੇ ਆਂਗ ਗਾਈ ਬਨਾਮ ਬਰਮਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (6)। ਇਹ ਕੇਸ, ਮੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਲਾਹ. 321

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਲਾਹ. 60

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਲਾਹ. 495

(4) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1950 ਕੈਲ. 217

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1948 ਮਦ. 480

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਰੰਗ. 162

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਲਤਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੇਕਰ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਐਡਜਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ 15 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਬਣ ਗਈ। ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 6 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ—

“ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਲਈ।"

ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਏ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟ ਹੈ—

ਕਪੂਰ ਜੇ.

"ਆਇੰਦਾ ਦੀਗਰ ਮਿਸਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਤੀ ਰਹੇ।"

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲੂ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ LXX ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਇੱਕ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ 11 (2) ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪੂਰਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ, ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ. ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਨੇ ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਘਸੀਤਾ ਰਾਮ (1), ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ, ਧਨਪਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਦਰੀ ਦਾਸ, (2), ਫਤਿਹ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮੁਸੱਮਤ ਮੈਂਘੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਦਵੈਤ ਨੰਦ ਤੀਰਥਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਬਾਸੁਦੇਵ ਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਗੋਵਰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1928 ਲਾਹ. 534

(2) ਏ, ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਲਾਹ. 759

(3) 109 ਪੀ.ਆਰ. 1913

(4) 6 ਆਈ.ਸੀ. 205

ਸਹਾਯਾ ਬਨਾਮ ਹੇਮਰਾਜਸਿੰਘ ਰਤਨਸਿੰਘ (1)। ਇਹ ਮਾਮਲਾ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜਮਨਾ ਕੁਏਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਕੀ ਇਹ ਗਲਤੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਗਲਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਇਸ ਜਾਂਚ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟਸ ਲੇਜਿਸ ਨੇਮਿਨੀ ਈਐਸਟੀ ਡੈਮੋਨਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰੋ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਓ-

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਆਪਾਲ ਵਿਰਮਾਨੀ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1953 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 160 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ-ਬੈਂਕਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਅਧਿਕਾਰ- ਦੀ ਹੱਦ- ਅਨੁਮਾਨ ਆਮ ਹੱਕਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਾਹਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗਾਹਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1944 ਨਾਗ, 335

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਐਫ.ਸੀ. 131

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ
(ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ)

ਵਿੱਲੂ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਪੂਰ ਜੇ.